

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23Csp/110/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417208937
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6417208937.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, v právnej veci žalobcu J. C., Y. XX.XX.XXXX, L. E. K.. C. XX, XXX XX E. Š., štátny občan SR, zastúpeného právnym zástupcom Podhorský & Partners, s.r.o., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného právnym zástupcom Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o zaplatenie 1.401,07 Eur s príslušenstvom a o návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 1.500,-Eur, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 27.07.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.401,07 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo žalovanej sumy od 26.07.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalovanú sumu žiadal priznať z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe uzavretej Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 31.05.2004 sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi sumu vo výške 995,82 Eur. Žalovaný však pri dohodnutom úverovom rámci poskytol viac ako bolo zmluvnými stranami dohodnuté. Poukázal na to, že na tunajšom súde sa viedlo súdne konanie pod sp.zn. 5C/32/2016, v ktorom žalovaný žaloval žalobcu na zaplatenie sumy 1.101,37 Eur s prísl., ale súd žalobu zamietol z dôvodu, že mal preukázané, že predmetná zmluva neobsahovala všetky náležitosti ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Vykonaným dokazovaním v konaní sp.zn. 5C/32/2016 bolo preukázané, že žalovaný poskytol úver vo výške 2.754,46 Eur a žalobca splatil sumu 4.155,53 Eur. Finančné prostriedky presahujúce výšku poskytnutého úveru sú plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie, ktoré musí žalovaný vydať. Odo dňa podania žaloby si žalobca uplatnil aj nárok na úroky z omeškania.

2. Uznesením zo dňa 15.08.2017 súd v súlade s § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. z 21.mája 2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k doručenej žalobe a poučil ho o jeho procesných právach a povinnostiach. Spolu s uznesením súd dňa 25.08.2017 doručil žalovanému žalobu s prílohami.

3. Žalovaný sa k doručenej žalobe vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 11.09.2017, ktorým žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Na svoju obranu uviedol, že podľa neho k bezdôvodnému obohateniu nedošlo, keďže prijímal platby oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Podľa žalovaného nedošlo k

vzniku záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia, nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmovou inej určitej osoby. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca uhradil jednotlivé splátky úveru v období júl 2004 až február 2012, kedy došlo k ukončeniu úverovej zmluvy. S poukazom na uvedenú skutočnosť vzniesol žalovaný na svoju obranu aj námietku premlčania.

4. Súd doručil dňa 01.12.2017 žalobcovi vyjadrenie žalovaného a v súlade s § 167 ods. 3 CSP ho vyzval, aby sa k doručenému vyjadreniu písomne vyjadril. Žalobca vo svojom vyjadrení (replike) zo dňa 08.12.2017, doručenom súdu dňa 11.12.2017, zotrval na podanej žalobe a poukázal na závery vyslovené v konaní vedenom tunajším súdom pod sp.zn. 5C/32/2016, v ktorom súd poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko uzavretá zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, čo je obligatórna náležitosť spotrebiteľskej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej uviedol, že predmetný rozsudok je pre strany sporu záväzný, preto v tomto konaní nemôže súd túto otázku sám posudzovať ani ako otázku predbežnú. Žalobca poukázal na to, že žalovaný pri odbornej starostlivosti mohol a mal vedieť, že konal v rozpore so zákonom, keď v konaní sp.zn. 5C/32/2016 uplatnil nárok na plnenie zo zmluvy, hoci žalobca vrátil už viac ako bol povinný. Z uvedených dôvodov považuje konanie žalovaného za úmyselné a má za to, že na daný spor je potrebné aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu, keďže žalovaný ignoroval právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa a v zmluvách neuvádzal obligatórne vyžadované údaje, čím zneužil svoje silnejšie postavenie vo vzťahu k spotrebiteľom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv a prijímal plnenia, na ktoré nemal právny nárok. Uplatnenie námietky premlčania je podľa žalobcu výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne plynutie premlčacej doby nezavinil, preto má za to, že námietka premlčania bola vznesená v rozpore s dobrými mravmi.

5. Ďalším podaním zo dňa 10.12.2017, doručeným súdu dňa 11.12.2017, žalobca rozšíril žalobu o nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.500,-Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko žalobca bol úspešný v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/32/2016, ktorý rozsudkom zo dňa 20.06.2016 žalobu žalovaného zamietol. Žalobca mal za to, že podmienka pre priznanie primeraného zadosťučinenia bola splnená, keďže žalobca v konaní sp.zn. 5C/32/2016 úspešne uplatnil porušenie práva.

6. Uznesením č.k.23Csp/110/2017-63 zo dňa 19.12.2017, právoplatným dňa 15.01.2018, súd pripustil zmenu žaloby.

7. Súd dňa 19.04.2018 doručil žalovanému vyjadrenie žalobcu (repliku) a v súlade s § 167 ods. 4 CSP ho vyzval, aby sa k doručenému vyjadreniu písomne vyjadril. Žalovaný vo svojom vyjadrení (duplike), doručenom súdu dňa 25.06.2018, ospravedlnil svoju neúčast' na vytýčenom pojednávaní a vyjadril sa k uplatnenému nároku na primerané zadosťučinenie, ktorého dôvodnosť poprel s poukazom na to, že predpokladom na priznanie primeraného zadosťučinenia je skutočnosť, že spotrebiteľove práva boli porušené a sám (spotrebiteľ) vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnu ochranu. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 5C/32/2016 bolo zaplatenie dlžnej sumy z úverovej zmluvy, pričom konanie inicioval terajší žalovaný. Nejednalo sa teda o uplatnenie porušenia práva alebo povinností žalobcom, preto konanie sp.zn. 5C/32/2016 nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv spotrebiteľom, ktoré je nevyhnuté na splnenie podmienky priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Zároveň poukázal na to, že samotné neuvedenie zákonných náležitostí v zmluve zo dňa 31.05.2004, nemôže zakladať vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie na základe zákona č.250/2007 Z.z., nakoľko je nemožné, aby žalovaný v čase uzatvárania úverovej zmluvy porušil ustanovenia v tom čase neexistujúceho zákona.

8. Na prejednanie žaloby súd nariadil pojednávanie na deň 27.06.2018, na ktoré sa strany sporu nedostavili, hoci doručenie predvolania na pojednávanie mali riadne vykázané. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 26.06.2018 svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil, aby súd vo veci rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Právny zástupca žalovaného svoju neúčast' a neúčast' žalovaného ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 25.06.2018 a s prejednaním veci v neprítomnosti súhlasil. Keďže dôvody na odročenie pojednávania podľa § 183 CSP splnené neboli, súd v záujme

hospodárnosti konania podľa § 180 CSP rozhodol o pojednávaní v neprítomnosti strán sporu a podanú žalobu prejednal bez prítomnosti strán sporu.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu žaloby, predloženými listinnými dôkazmi, písomnými vyjadreniami strán, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn.5C/32/2016 a v súlade s § 151 ods. 1 CSP rozhodol na základe nesporných skutkových tvrdení a listinných dôkazov založených v súdnom spise. Súd zistil tento skutkový a právny stav.

10. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5C/32/2016 súd zistil, že dňa 31.05.2004 uzavrel žalobca v postavení dlžníka, označený v zmluve svojím rodným priezviskom, so žalovaným ako veriteľom úverovú zmluvu č.5405027802. Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobcovi revolvingový úver vo výške kreditného limitu (úverového rámca) 30.000,-Sk (995,82 Eur) a žalobca sa zaviazal poskytnutý úver splácať v mesačných splátkach vo výške 1.200,-Sk (39,83 Eur). Výzvou zo dňa 26.04.2012 vyzval žalovaný žalobcu v súlade s dojednaniami v Hlave 9 úverových podmienok na splatenie celého úveru, keďže sa žalobca dostal do omeškania s platením splátok úveru, a to v lehote najneskôr do 15 dní odo dňa odoslania výzvy, ktorá bola žalobcovi odoslaná prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. Zo splátkového kalendára mal súd preukázané, že žalobca vyčerpal z poskytnutého úverového rámca sumu 2.754,46 Eur a na splatenie úveru žalobca zaplatil sumu 4.155,53 Eur. Z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5C/32/2016-60 zo dňa 20.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2016, súd zistil, že žaloba o zaplatenie sumy 1.101,37 Eur s príslušenstvom, podaná žalovaným voči žalobcovi titulom dlžnej sumy z nesplatenej úverovej zmluvy, bola zamietnutá s odôvodnením, že uzavretá zmluva neobsahovala zákonnú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (RPMN), vzhľadom na čo sa považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

11. Súd má za to, že právny vzťah medzi stranami sporu, založený uzavretou úverovou zmluvou podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, je spotrebiteľským vzťahom, preto je ho potrebné posúdiť aj podľa ustanovení zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), a to s prihliadnutím na právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy o úvere. Tzv. spotrebiteľské zmluvy, i keď sú upravené v Občianskom zákonníku, totiž nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len výlučne na občianskoprávne vzťahy, ale príslušné ustanovenia je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, a to bez ohľadu na to, či je uzavretá zmluva ako zmluvný typ upravená v Občianskom alebo Obchodnom zákonníku. Hoci podľa novelizovaného znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného od 01.01.2008, sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01.01.2008 (úverová zmluva bola uzavretá dňa 31.05.2004), z tejto skutočnosti nemožno vyvodiť záver, že uzavretá úverová zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou. Súd má za to, že právny vzťah medzi stranami sporu, založený uzavretou zmluvou o úvere, je spotrebiteľským vzťahom, a to s poukazom na § 23a zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj podľa § 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalovaný pri uzavretí zmluvy konal ako dodávateľ v rámci svojho predmetu podnikania a žalobca uzavrel zmluvu ako fyzická osoby, spotrebiteľ, ktorý obsah zmluvy nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť.

12. Pri právnom posúdení veci súd aplikoval nasledovné zákonné ustanovenia právnych predpisov:

Podľa § 497 ObchZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z., pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretie zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením

z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, platného v čase vzniku sporu, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 215 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

13. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

14. Skutkové tvrdenia žalobcu o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere, o čerpaní finančných prostriedkov na jej základe v celkovej výške 2.754,46 Eur a o uhradení sumy 4.155,53 Eur žalovaný nepoprel, preto tieto skutkové tvrdenia neboli medzi stranami sporné. Sporné medzi stranami nebolo ani tvrdenie žalovaného, že k úhrade jednotlivých splátok v celkovej výške 4.155,53 Eur došlo v období od júla 2004 do februára 2012, kedy došlo k ukončeniu úverovej zmluvy, keďže žalobca toto skutkové tvrdenia žalovaného nepoprel a počas konania nepredniesol iné skutkové tvrdenie o čase uhradenia jednotlivých splátok úveru. Sporný nebol ani spotrebiteľský charakter uzavretej zmluvy, ktorý vyplýva z § 23a zákona č. 634/1992 Zb o ochrane spotrebiteľa smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

15. Z právoplatného rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 5C/32/2016 zo dňa 20.06.2016. ktorý nadobudol právoplatnosť a 13.08.2016, mal súd preukázané, že žaloba žalovaného voči žalobcovi z titulu plnenia z úverovej zmluvy bola zamietnutá s odôvodnením, že uzavretá zmluva neobsahoval ročnú percentuálnu mieru nákladov, vzhľadom na čo sa poskytnutý spotrebiteľský úver podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov.

16. Podľa § 228 CSP výrok právoplatného rozsudku je pre strany záväzný. Materiálna stránka právoplatnosti rozsudku sa prejavuje v záväznosti pre sporové strany. Záväzný pre strany je len výrok právoplatného rozsudku, preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu, že by túto otázku nemohol súd posúdiť ináč. Z vykonaného dokazovania však súd dospel k záveru, že uzavretá zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, čo je náležitosť vyžadovaná § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z., pričom jej neuvedenie má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda žalobca na základe úverovej zmluvy čerpal finančné prostriedky vo výške 2.754,46 Eur a žalovanému uhradil sumu 4.155,53 Eur, plnil žalovanému o 1.401,07 Eur viac ako bol na základe uzavretej úverovej zmluvy vzhľadom na jej bezúročnosť a bez poplatkov povinný, preto v tomto rozsahu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu, a to plnením bez právneho dôvodu. Súd nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného, že k plneniu došlo na základe platne uzavretej úverovej zmluvy, nakoľko na základe uzavretej úverovej zmluvy došlo k plneniu len vo výške čerpaných finančných prostriedkov a v prevyšujúcej časti bolo plnenie vzhľadom na bezúročnosť a bez poplatkov uzavretej úverovej zmluvy žalovanému poskytnuté bez právneho dôvodu. Aktívna vecná legitímácia žalobcu vyplýva z § 456 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Pasívna vecná legitímácia žalovaného je daná § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

17. Po vyvodení skutkového záveru o existencii nároku žalobcu a o vecnej legitímácii strán sporu sa súd zaoberal vnesenou námietkou premlčania, a dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný, preto súd podanú žalobu zamietol. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k

bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna (v ods. 1) a objektívna (v ods. 2). Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle, a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé, avšak len do tej miery, že subjektívna premlčacia doba môže plynúť len v rámci objektívnej, ktorú nemožno prekročiť. Tvrdenie žalobcu, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo úmyselným konaním žalovaného v konaní preukázané nebolo. V sporovom konaní dôkazná povinnosť zaťažuje toho, kto určitú skutočnosť tvrdí. Ak žalobca tvrdil, že k bezdôvodnému obohateniu došlo úmyselným konaním žalovaného, bolo jeho povinnosťou toto skutkové tvrdenie navrhnutými dôkazmi aj preukázať. Existencia úmyslu žalovaného, ktorý musel smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musel existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia, preukázaná nebola. Všeobecné tvrdenia žalobcu o povinnosti žalovaného postupovať pri uzatváraní zmlúv s odbornou starostlivosťou, ani všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného, ktorý ignoroval právnu úpravu slúžiacu na ochranu spotrebiteľa a zneužíval svoje silnejšie postavenie, pričom sa malo jednať o vopred premyslené a ekonomicky výhodné konanie, existenciu úmyslu nepreukazujú. Žalobca tvrdenie, že sa jednalo o vedomú činnosť žalovaného zameranú na získavanie bezdôvodného obohatenia nepreukázal. Na preukázanie úmyslu nepostačujú všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi, ale by bolo potrebné preukázať, že žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. K obdobným záverom dospel opakovane aj odvolací súd (napr. rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/847/2014-104 zo dňa 16.09.2015, sp.zn. 17Co/376/2015 zo dňa 22.06.2016, sp.zn. 16Co1033/2014 zo dňa 21.05.2015, sp.zn. 14Co/240/2015 zo dňa 28.06.2016). Zároveň skutočnosť, že žalovaný uplatnil v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5C/32/2016 nárok na zaplatenie dlžnej sumy z úverovej zmluvy nasvedčuje tomu, že mal za to, že zmluva bola uzavretá v súlade s právnou úpravou, čo popiera jeho vedomosť o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, a teda aj jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na nepreukázanie úmyslu súd aplikoval trojročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť pre každú jednotlivú splátku po uhradení sumy 2.754,46 Eur. Hoci z vykonaného dokazovania z dôvodu nedostatku skutkových tvrdení strán nie je možné presný začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby určiť (strany neuviedli výšku a dátum uhradenia jednotlivých splátok úveru), vzhľadom na skutočnosť, že medzi stranami nebolo sporné tvrdenie žalovaného, že k úhradám došlo v období do februára 2012 (žalobca toto skutkové tvrdenie žalovaného nepoprel ani nepredniesol iné) je s poukazom na dátum podania žaloby (27.07.2017) zrejme, že uplatnený nárok je premlčaný, keďže žaloba napadla na súde po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. Pokiaľ žalobcovi uplynula objektívna premlčacia doba, uplatnený nárok je premlčaný a prípadné neuplynutie subjektívnej premlčacej doby je bez právneho významu, čo vyplýva zo vzájomného vzťahu subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, keď subjektívna premlčacia doba nemôže objektívnu nikdy prekročiť. Keďže súd dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobu v tejto časti zamietol.

18. K problematike vzťahu premlčania a výkonu práv v rozpore s dobrými mravmi súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo 41/2012, podľa ktorého „Dobрым mravom zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, lebo inštitút premlčania je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa zo zákona premlčuje. Ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi a v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ Rovnako podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 01.05.2005 sp.zn. 1Cdo/148/2004, „Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní (§ 100 ods. 1 OZ) nemožno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ.“ Hoci podľa záverov Ústavného súdu SR vyjadrených v náleze zo dňa 20.04.2011, sp.zn. II. ÚS 176/2011 „Vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad môže ísť len výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkov v občiansko-súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprímerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného

práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. V tejto súvislosti je tiež relevantné, či v konaní boli preukázané také dôvody a okolnosti prípadu, pre ktoré by mala byť námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi. “ V náleze sp.zn. IV. ÚS 542/2013 zo dňa 23.09.2013 Ústavný súd SR konštatoval, že „Uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Ak účastník konania, voči ktorému sa táto námietka uplatnila chce vylúčiť účinky tejto námietky pre rozpor s dobrými mravmi mal by v zásade tento rozpor uplatniť a tento rozpor aj náležite preukázať.“ Ako vyplýva z vyššie citovaných záverov súdnej judikatúry vznesenie námietky premlčania môže byť v rozpore s dobrými mravmi len celkom výnimočne, pričom tento rozpor musí vykazovať známky zneužitia a musí byť v konaní celkom jednoznačne preukázaný. Pri posudzovaní rozpornosti námietky premlčania s dobrými mravmi sa v súdnej praxi uplatňuje zásada reštriktívneho výkladu. Žalobca žiadne dôkazy na preukázanie zneužitia práva vznesením námietky premlčania nenavrhoval, pričom len všeobecné konštatovania o zneužití nie sú pre posúdenie dôvodnosti tejto námietky postačujúce. Súd má preto za to, že námietka premlčania nebola v konaní vznesená v rozpore s dobrými mravmi, keďže toto tvrdenie procesného útoku nebolo v konaní preukázané.

19. Čo sa týka uplatneného nároku na zaplatenie sumy 1.500,-Eur ako primeraného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 z.z. o ochrane spotrebiteľa, súd žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, platného v čase vzniku sporu, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žaloba, ktorou sa spotrebiteľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané finančné zadosťučinenie je nástrojom satisfakcie, ktorej úlohou je vyrovnať narušenú rovnováhu v postavení toho kto právo spotrebiteľa porušil a dotknutej oprávnenej osoby - spotrebiteľa. Právna teória a prax dospeli k záveru, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemajetkovej povahy. Tento aspekt vyplýva už z podstaty tohto nároku, ktorý sa označuje ako zadosťučinenie alebo satisfakcia, aby sa už v názve zdôraznila jeho imateriálna povaha. Zo zmyslu a účelu právnej úpravy vyplýva, že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie je, že sa oprávnená osoba (spotrebiteľ) domáhala voči porušiteľovi, aby sa tento zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Z pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp.zn. 5C/32/2016 mal súd preukázané, že predmetom konania bolo zaplatenie dlžnej sumy, ktorou sa terajší žalovaný domáhal voči žalobcovi zaplatenia dlžnej sumy z uzavretej úverovej zmluvy. Keďže žalobca súdne zásielky nepreberal, konanie prebehlo s ustanoveným opatrovníkom a súd žalobu potom, ako v rámci kontroly spotrebiteľskej zmluvy dospel k záveru, že zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, vzhľadom na bezúročnosť a bez poplatkovosť uzavretej zmluvy žalobu zamietol. Medzi stranami nebolo sporné, že okrem konania 5C/32/2016, neboli stranami žiadneho iného súdneho konania, v ktorom by žalobca ako spotrebiteľ, prípadne združenie na ochranu spotrebiteľov, namietali porušenie spotrebiteľských práv z uzavretej zmluvy. Žalobca teda nevyvinul žiadnu iniciatívu, ktorou by odvracal porušenie svojho práva, pričom samotná skutočnosť, že žaloba v konaní 5C/32/2016 bola zamietnutá z dôvodu, že zmluva neobsahovala zákonné náležitosti (RPMN) pre naplnenie predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nepostačuje. Samotné porušenie zákonných ustanovení o obligatórnych náležitostiach spotrebiteľských zmlúv (či už § 4 ods. 2 zákona 258/2001 Z.z. alebo § 9 ods. 2 zákona č.129/2010 Z.z.) totiž nárok na priznanie finančného zadosťučinenia nezakladá. Úspešným uplatnením práva nemožno rozumieť ani touto žalobou neúspešne uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý súd zamietol z dôvodu premlčania, nakoľko zmyslom a účelom nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je odškodnenie za konanie, v ktorom bol žalobca neúspešný, pričom primerané finančné zadosťučinenie nemôže byť chápané ako náhrada za neúspešne uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý bol zamietnutý ako premlčaný. Pri posúdení nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie súd vychádzal z toho, že žalobca nepredložil dôkaz o úspešnom uplatnení svojho práva, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, čím nebolo v konaní preukázané splnenie základnej podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol, v konaní bol teda úspešný žalovaný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania úspešnému žalovanému nezistil a žalobca ich existenciu ani netvrdil.

23. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).